קיימת מחייבין להחזירה (נימוקי יוסף פרק החובל):

ולה מפשר למיהדר דנין מומן ("ב") ומסייבין אותן לשלם (מרדבי ריש פרק

: החובל תעיין לקמן סימן ביט סיב

ק (יג) (יג) בא"ב שדיינים שאינם סמוכים בא"י, אינן

הגהות אפרי ברוך

הנהות אמר כרוך בדי הי אל אל מכשל פי בדי הי עוד הי משח"ל השח"ל הי עוד משח"ל היש בי הקב"ל היל עוד משח"ל היש בי הדר המיו שני היש הקב בל הכדי היש הקב משמע של הכדי היש הקם משמע של הכדי היש הקם משמע של התכני היש להתכני היש להשע היים להתכני היש לה בדי בתובו בי היים לה בדי להתכני היים לה בדי היים לה בדי היים לה בדי היים להו בדי היים להו בי היים בי היים

חכמת שלמה

חידושי רעק"א

שרף אות מ"ו מישר מ"ק. ו"צ מהרטיל זם לו ריל נענון דיענה אלל שמהו שם לו ריל נענון דיענה אלל שמהו שם הרבאה מיד היות לממויל למטום כמו ען המויק וע"ו כ" וו"מ למוי לחמים ממנו שום צמו בדייו צוים ערל לעל דיענד ייל דמים ודמו ממצ למ"ש הרמים לקן מי די:

פתחי תשובה

שונה לי מטטונת שנהי בי מטטונת שנהי הדישה שמון בי לי מטטונת שנהי ה"ל פי קר שמון דלם לל הולילו ממון כל מישה רק שמור מהשטים לל הי כל מישה לל לשרון דתי שמער בי הי כחוללו ממון ולמיינ מדעל דגרמי הי לדע הני רק גרמי שמור ביש ישמשיל פי רי מן ביק של הוא אם ישמשיל פי רי מן ביק אל מן אם הפם דביר, שנה"ש שב הייעי כדעי תפם דביר, שנה"ש שב הייעי כדעי לדגר ול"ל נ"ב חיל שם במהרשיל לדגר ול"ל נ"ב חיל שם במהרשיל

שטוען טענת גוב בפקדון ונשבע וכה"ג: (מ) וי"א דוקא גולות כו'. כ' הסת"ע דהמחבר ס"ל דכל גוילות דמן חוץ מגולות הכאות פ"י חבלות וכדעת החום" המהכר שכחב החם דדנים גזילה וע' בד"ת סעיף ד': מו עדים וכן מוכה בסוס' שם ודלה כמהר"ש אידלש רפ"ק דסנהדרין פ"ש) ולכך כתב הגה (מ) יד ג [ים] חיים דוקם (יי) גדלום דשכיחי כגון כופר בפקדון

המחבר סתם דדנין כל גדלות עכ"ד וקשה לי דא"כ ה"ל להמחבר לכחוב גדילות ע"י וכדומה סבל גדלה * ממש לא שכיחא ואין דמן אא"כ הגדלה חבלות [אין דנין] וע"ק שהרי לא הביא בב"י דברי הסוס' מה ולכך נ"ל דס"ל להמחבר כדעת הרמב"ם ⁴ שכחב בסחם כל גדלות דנין והא דאמרי בגיטין פרק המגרש דף כ"ח ע"ב דגדינות וחבלות אין דנין דלא שכיחי היינו הקנס מגדילות כגון משלומי כפל וד' וה' וכה"ג דה"ל לא

שמיח ואה"נ דהת"ל בפי התגרש דלית ביה חסרון כים אלא משום חבלות קאמר הכי וכן מדוקדק בלשון הרמב"ם פ"ה מה" סנהדרין וסיתו של ח"ל דיני קנסות כגון גדלר וחבלות ומשלומי כפל כרי אין דמין כו' מי שגנב או גזל גובין ממנו הקרן

דייני ח"ל אבל התוספת אין גובין כו' ובזה נסתלקה סמיהת מהרש"ל פרק החובל סר ה' שכתב ח"ל חימה שהרמב"ם כתב דגוילות וחבלות אין דנין בח"ל ולח"כ כ' מי שגנג או גול כו' וכן נראה לפע"ד דעת הרא"ש רפ"ק דקנהדרון ב והטור שכתבו סתמה דכל גדלות שכיחי ודנין הותם וכן נרשה לפע"ד דעת רב האי שהביא העור לקתן ס"ס מ"ך ודלא כמהרש"ל שם שכי דלדעתם דגדילות ע"י חבלות אין דנין ולכך כתב כאן המחבר בסתם מי שגנב או גזל גובין ממנו הקרן והיינו ע"פ מה שהכים בספרו ב"י דברי הרמב"ם ומשמע מדבריו בב"י שגם דעת הרא"ש והטור כן וע' בטור וב"י לקמן ר"ם נ' וכן נרחה עיקר לדינה וכמ"ש התוס' ושחר חחרונים שמעשים בכל יום שדנין דיני גדולות ע"ם ותדבר הב"ח בדעת הרח"ם מעורבבים שבתחלה כי שכי ירוחם כתב לדעתו כהתוספות דגדלות הכחות ע"י הכלות אין דנין וכסוף כתב שדעת הרא"ש כהרמב"ס. ובאמת המעיין ברבר ירוחם יראה שלא כתב כן אלא נשם מוספות הכח"ש ע"שן: (י) דינא דגרסי כר. ע"ל סר ס"ו סעיף ל"ב [הג"ה וסי שפ"ו] שהחרכתי שם אי דינא דגרמי חייב משום דינא או קנסא ודו"ק: (יא) עדים שהעידו עדות שקר. ע"ל סימן כ"ח ס"ג בהג"ה: (יב) ומחייבין אותן לשלם כר. וכ"ל מהלש"ל פרק הסובל סי סי ועמ"ש לקתן ס"ס ל"ח מוס: (ית) אע"פ שדיינים שאינם ספוכים פר. עיין כיס"ם פ"ח פי ו' חלוקי דינים כזה: (יד) סנדין אותו והיינו דוקה גבי חובל וכיולה בו מנדין שאין בו שום ממון יותר משום דאל"כ כל א' יחבל רוזיק לחבירו (") אבל לא משום כפל ד' וה' וכ"פ הסמ"ע ס"ק י"ח וכ"פ מהרש"ל סימן ו' ע"ש: (פון) וכן אם תפס הניזק. בדיני ישראל אכל לא בדיני עכו"ס מהרש"ל ביש"ש פ"ק סי מ"ג: (מז) אין מוציאין מידו כו'. ולפיי הודה קודם שמפס מהני מפיסה משום דבומן הזה לא מיפטר בהודאמו (") ואפיי לא באו עדים כ"כ הטור בשם הרמב"ן להדבריו סתם לקמן סיי שמ"ח וכ"כ הסמ"ע ס"ק י"ח ובשומר שטוען טענת גנב והוא עלמו גנב כיון דלא משלם כפל אלא בנשבע לפני ב"ד ואנן לית לן ב"ד מומחה א"כ לא נתחייב בכפל ואפי תפס מפקי מיניה

יד. יו'א דיקא גוואות בו'. עיון כנייי דכיייכ למרן הגמרום אסדדי אבל ההוספית שם דף פ"ד ובפרק בתרח דגיטין דפ"ח ובפ"ק דסנסדרין דף ג' הלקי בש"א יכחבי דיקל גזילות הכאות ע"י הבלות הוא דלא דנין חסו דעת פרק החובל דף פ"ד ור"פ קתא דסנהדרין [ובהכי תיירי תחני רפ"ק דסנהדרין

שהעידי עדות שקד. נראה פסוט דלא כתב מור"ם ז"ל זה לפרש דינא דגרות דדינה דגרמי מפורשין שם לקמן בסי׳ שפ״נ בע"ה הלה לדין בפני עלמו כתבו מור"ם והוא מהמרדמי דר"ם החובלי שכחבו לדין קיימם מחייבין נהחזינה (נימוקי יוסף שוץ והובט.

(י) ד) [כ] נ דינא דגרמי וכן כ דין המוסד דנין אותם
דיינים שאינם סמוכים כא"י: הגה (יא) מו :) [כא] עדים
דיינים שאינם סמוכים כא"י: הגה (יא) מו :) [כא] עדים
ספעידו פדום שקר מיו וסחמו (י) [י] ד) וסולילו ממון פל פיסס כפני עלמו : פוז. והוומו והוציאו כו". דווקל כשהוליאו על ידן הוא דנתחייב ולא מכחשר זמם כשפדיין לא הוליאו דקנם סום והם דכתב והחמו ולם כתב והוכחשו משום דבהכחשה דשנים אמרו לוה והוציאו ממון על פיהם ולאחר זמן באו שמים ואמרו לא לוה בכה"ג אם הוליאו ממון על פיהם אין מחייבין אותן דמה ראית להאמין לאחרונים יותר מלרחשונים משח"כ חם החמו וכת"ש

יים לדי היים בל היים מגבין קנסות (יד) מגדין אותו עד שיפיים לבעל דינו מגבין קנסות (יד) מגדין אותו עד שיפיים לבעל דינו יו יו וביון שיתן לו נייו שיעור הראוי לו מתירין לו (בין נתפיים בעל דינו בין לא * נתפיים) (מו) ז זי וכגן פו (מ') ז' אם (מו) תפס הניזק שיעור מה שראוי לו לימול צ'יח ז (מו) ס) הטור והמחבר לקמן בר"ם ל"ח וסר ל"ח וסר מ"ו בסעיף ל"ו: יו. זכיון שיתן דו שיעור הראו זו מתירין זו. כלשון המסגר כן הוא לי הרמב"ם נפוף פ"ה דפנהדרין [הריין וכתב שם עוד ז"ל מתירון לו בין נתסיים בעל דינו בין לא נתפיים ונראה דכן לרוכין להגיה כאן כדברי המחבר ומ"ש וכיון שימן שיעור הראד לו נראה דאינו ר"ל כל דמי מקו דווקם שלם קרוב לשומו שיעור וכ"כ הטור בשם רב שרירם והרפ״ש² דבקרוב לשיעור נזקו סגי ע״ש והרמב״ם נקט כלשון הרי״ף שכתב שכן מנהג הישיכות וכדרישה הוכחתי שגם דעת הרי"ף כן ע"ש והשתה ה"ש שהונרך לנתוב דמתירין נו אפרי לה נתפיים בעל דינו פרי אף שרוצה שיתן לו כל דמי מקו וח"ש נמי שקדים וכתב זייל וכן אם תפק המחק כר אין מוציאין מידו כרי דקשה מאי וכן כרי דכי הלא כיש הוא אלא ודאי אם לאשמועי דאפילו אם מפס דמי כל מקו אין מוליאין מידו וכ"כ הטור כשם הרא"ש ב דאין מוליאין מידו אלא המוסר מכדי מקו. גם י"ל דבכלל מה שראר ליטול דקאמר הוא ג"כ בש כפל ודי והי דג"כ אין מוליאין מידו וכמ"ש בס"ק שלחר זה ול' וכן ה"פ אנו"פ שדיינים כו' אין מגבין קנסות מ"מ יש פיקון לניחק וכר כמה שמנדין המזיק וכר וכן יש פיקון עוד כאם מפס וק"ל: יח. אין מוציאין מידו. פר ולפילו מפס יותר מכדי הזיקו אם נממייב לו כ"כ אם סיו דנין אומו כגון כפל ד' וה' תפיקמו תפיקה וכ"כ הרא"ש והטו" ס"ם שמ"ט ועפ"ר וכן מוכח מדברי מור"ס ז"ל בסי שמ"ח ס"ד ע"ש * ובעיר שושן כתב דאפר בלא תפיסה כשתנדין אומו עד שיפיים הנחק אין מתירין אותו מהנידוי עד שיתן קרוב לכפל די והי כרי ח"א שהרי בסי שמ"ט נתבאר כל היכא דלא תפים ליכא למ"ד שיהא בנידוי עד שימן יתר מכדי נוקו ע"ם מילחה בטעמה וכן מוכח ממ"ם הטור בסר זה בסעיף ר"ה ז"ל וסמכו חז"ל כי ראו שיכא מוה נוק גדול כמה שאין דמין דיני קנסות ועשו תקנה לגדות החוצל עד שיפיים הנחצל בקרוג כו' משמע דוקם דעל קנם חצלה והדומה לו מנדינן שאין בו שום ממון יתר ומשום דאל"כ כל אחד יחבל יחיק לחבירו ולא משום כפל ד' והי דאף אם לא יגבוהו אין לותי שכ"א

ב"ר בה בין החיבון אותן דמה ראית להאמין לאחרונים יותר מן הראשונים משא"ר אם החמו כמ"ש על פים בין מחיבון אותן דמה ראית להאמין לאחרונים יותר מן הראשונים משא"ר אם להיו וגראה פשוט דלא מבר רמ"א כיתש דביו עדים שהעידו כי לפרש דינא דגרמי דהא הן מפורשין כסי שפ"ו בע"א. אלא לדן במי שלנו הרמ"א עביר הרמ"א שרייר הסחידה א מיהו קלת קשם שהיר בסי לית כי הרמ"א שאין דינן דין עדים ווממין האדרות משום שהוא קום ע"ש וע"ד ושל מיים שהוא ממון על פיהם דמתיינו ממון ולא קנם כמ"ש לעיל בשם הסמ"ב ע"ש ויים דכאן מיים שהוא לל דמי שקו אלא קרוב לאום שיעור. נראה דאיט ריל כל דמי שקו אלא קרוב לאום שיעור. ממ"ש: [עון הספר. הייט

המשפמ

היו דיין דיין בחות ההם אבל דפת הש"ך דגם גדלות כ"י מכלות היו דיין בותן הזה והם לאמרי בש"ם פרק המגרש דאין דיין גדלות והבלות דלא שפיתו היינו הקום מגדלות בגין תשלותי כפל ודי והי והדיג עבייל מתנכם זמן לכן ברפת הופטע דכם שכיםי הינו הקפע מגדינות בגון משטוחי בפר זהי והי והטיב, עבית (ודלכיו בחוק בפיני כי כל זה לל שייך כנאלן ודדיק) וחיים המתכר תגבין מתנט הקרן בלבד פי הביה דיקל הקרן לצל להם השבה דלפני ילוש מגבין ולל לכי למטוטי ללל קבע דצולן כי ע"ש: (ית) ודשביאו. דיקל כשטוללו על ידן הוא דומחייבו ולל לכי למטוטי ללל קבע דצולן כי ע"ש: (ית) ודשביאו. דיקל כשטוללו על ידן הוא דומחייבו ולל ממון מטוט דכהכמשה לה הוא דכלב והחתו ולא כתב והוכחשו משוט דכהכמשה לה הוא הוא המלשר

מלינו נכמה דוכמל בשים זהיו דען לנגנ ולגול מירון המולי דטלות פיי מלחת (לו שמשי ולו דען למנ נולת ממול דען חבו המוכרה הממכר, התחים מריק המירן המולי דטלות פיי מלחת (לו שמשי ולו דען למנ נולת דען הזה המוכרה הממכר, התחים מריק המירן המולי בשים של מסתים למיל מיון בשים לו מירון המולי במין מדין למלק כון בולים מולחת, לכל הקרן ערון בעל המוכרה בשיל למערה דעי דיין בערון המיין מדין מדין המולן בשים המסתים מדין למקור מירון בשים מולים מולים מרין בשים מדין מדין בערון בער

רבעינן כגוילות מומחין ולא חששו מסעם שיונעל דלת בפני עושי עולה, כי אפילו אי בעינן מומחין גיכ לא יגוול כי הגולן יחשוב שהגול יבקש מומחין, וטעם זה לא שיין כי אם במקום מומחין גיכ ההודאוה החשעם הוא כדי שלא יונעל דלת בפני ליון דנין היינטות אפיי במקום מומחין. דאם לא ירונו המלוה לא ירבה להלוות על ספך שיבקש מומחין [-יוכן הוא בתומים (מקיע). ומ"ע השיך בסקים היל הקנם מגודלות בנוך כל ארבנה וחמשה ההיל לא שכיח וכר, פי דלא שכיח שיהיה בעין שיתחייב כפל שכי, אבל הקרן גובין דשיין גיכ במילה ושביח וכמ"ש המפיע במקירא: 2) עדים שהעירו עדוה של שלי, אי אבל הקרן גובין דשיין גיכ במילה ושביח וכמ"ש המפיע במקירא: 3) עדים שהעירו עדוה ומכלן (חולה ואז דוקא מכמון שהייבים מכח כאשר וכמ. אבל עוך במובות ריפ אלו נערה אבל מוך הבא לאו מכאשר וכם הוא אלא מכח דינא דגומי הפלקות פוטרן, לקים הוא וחיבין גיכ מכונא משלם ולא לקי ליכא מלקות כלל, הרשות בידיני גיכ השולבין מכאשר וכם, ובמקום מומחין גיכ מכונא משלם ולא לקי ליכא מלקות כלל, הרשות בידיני גיכ לדרן מכון אחר [-יוכן איתא בקבחית מיםן לייח (מקרא) וזה משום, ומזה מוכח כדעת התניי (דיק גיכ לדרן מכון אחר [-יוכן איתא בקבחית מים לייח (מקרא) וזה משום, ומזה מוכח כדעת התניי (דיק ברון מכון אותר (ביוכן איתא בקבחית מים לא היים לייח (מקרא) וזה משום, ומוה מוכח כדעת התניי (דיק אותר (ביוכן איתא בקבחית מים לייח (מקרא) וזה משום).

ביל הכל הרפנים מי רב נמי הוקם כנסיע רב בילה נשמי המסה כ פייח מהדע הייח בי ליה סיד וכיח ביי הרמביין ריימ

27772 7777

* : **** *** ***

.....

1751